

ชื่อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเป็นไปได้ของการพัฒนา
การผลิตข้าวสาลี ในภาคเหนือของประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน

นางสาวสุภาวดี อุกฤษเณ

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

เกษตรศาสตร์ (เกษตรศาสตร์เชิงระบบ)

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.อารี วิบูลย์พงศ์

ประธานกรรมการ

อาจารย์พฤษภ์ ยิบมันตะลิริ

กรรมการ

ดร.ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์

กรรมการ

ดร.เมธี เอกะสิงห์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเป็นไปได้ของการพัฒนาการผลิตข้าวสาลี ในภาค
เหนือของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาระบบการผลิตข้าวสาลีในประเทศ อันประกอบด้วย
สำรวจระบบการผลิต เทคโนโลยีการผลิต ระบบตลาดและนโยบายการส่งเสริมของรัฐบาล ศึกษา
สภาพเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนระบบการปลูกพืชของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสาลี วิเคราะห์ปัจจัยที่
มีผลต่อการยอมรับการปลูกข้าวสาลีของเกษตรกร วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาแบบบรรยาย โดยใช้
ข้อมูลประกอบในการวิเคราะห์

ผลการศึกษานพบว่า ตลาดมีความต้องการข้าวสาลีเพื่อไม่เป็นที่แพงเกินไปประมาณ 1.7
แสนตันต่อปี หรือเทียบเป็นพื้นที่เพาะปลูก 8.5 แสนไร่ และมีความต้องการเพื่อป้อนโรงงาน
แบบแช่ปิ้ง 2,265 ไร่ ดังนั้นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าจึงมีความเป็นไปได้ในด้านตลาด
รองรับ แต่ข้าวสาลีมีความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจต่ำ กล่าวคือการผลิตในประเทศไม่สามารถ

แข่งขันกับการนำเข้าได้เพราะ ราคานำเข้าต่ำเพียงกิโลกรัมละ 3.77 บาท ในขณะที่ต้นทุนการผลิตสำหรับผลผลิตที่ดีที่สุดในที่นาและที่ดอนสูงถึง 7.15 และ 7.50 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับผลผลิต 313 และ 180 กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ ในปัจจุบันการขยายพื้นที่ปลูกในประเทศจึงมีเพียง 2,265 ไร่ เพื่อป้อนโรงงานเบะแซ ซึ่งรับซื้อด้วยราคา 7.00 บาทต่อกิโลกรัมเท่านั้น

เมื่อเปรียบเทียบกับพืชแข่งขันอื่น ๆ ในฤดูเดียวกันแล้ว พบว่าสำหรับเกษตรกรที่มีผลผลิตสูงที่สุดนั้น ผลตอบแทนสุทธิของข้าวสาลีต่ำกว่าผลตอบแทนของพืชอื่น ๆ ทุกชนิด ยกเว้นถั่วเหลืองในที่นา นอกจากนี้ผลตอบแทนต่อแรงงานจากการผลิตข้าวสาลี ยังน้อยกว่าค่าแรงงานจากการประกอบกิจกรรมนอกไร่นาในช่วงฤดูเดียวกัน นโยบายที่จะขยายพื้นที่โดยกำหนดผลผลิตไว้เพียง 200 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งเป็นการกำหนดที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง จึงเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจและไม่เป็นที่ยอมรับของเกษตรกร รวมทั้งนโยบายการส่งเสริมเพื่อการบริโภคในท้องถิ่นไม่ตรงกับเป้าหมายการผลิตของเกษตรกรที่ต้องการผลิตเพื่อเป็นการค้า

ปัญหาผลผลิตต่ำนั้น สืบเนื่องมาจากการขาดข้อมูลในด้านการเกษตรกรรมที่เหมาะสมเฉพาะพื้นที่ โดยเฉพาะการเตรียมดิน วิธีการปลูก และปัญหาการดำเนินงานในด้านการส่งเสริมการผลิตให้ทันกับช่วงฤดูปลูก ในส่วนของเกษตรกรนั้นเกษตรกรขาดการพัฒนาความคุ้นเคยและความชำนาญ เพราะเกษตรกรถึงร้อยละ 84 เลิกปลูกข้าวสาลีหลังจากการทดลองเพียงฤดูเดียว ความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการผลิตข้าวสาลี เพื่อทดแทนการนำเข้าจึงขึ้นอยู่กับ การปรับปรุงในด้านการผลิตและความพยายามให้เกษตรกรทดลองพัฒนาผลผลิตอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ โดยได้รับการสนับสนุนจากราชการในด้านวิชาการ ในด้านปัจจัยการผลิต และการประกันราคาซื้อที่คุ้มต้นทุนเป็นสำคัญ

Thesis	Factors Affecting the Development Potentials of Wheat Production in Northern Thailand.	
Author	Miss. Supavadee Uttisen	
M.S.	Agriculture (Agricultural Systems)	
Examining Committee	Assist. Prof. Dr. Aree Wiboonpongse	Chairman
	Lecturer Phrek Gypmantasiri	Member
	Dr. Songsak Sriboonchitta	Member
	Dr. Methi Ekasingh	Member

Abstract

This study aims to examine domestic wheat production system covering the survey on production system, production technology, marketing system and government policy on wheat promotion. The socio-economic conditions as well as the cropping systems of the wheat producers are investigated and factors influencing the adoption of wheat growing technology of farmers are analyzed. The study is presented in descriptive nature and supported with quantitative information for analysis.

The study result showed that the market demand of wheat as for flour was 0.17 million ton per year which was equivalent to the produce of 0.85 million rai. In addition, the demand of Baa Sae factory was the amount equivalent to the produce of 2,265 rai per annum. Therefore, wheat production programme to substitute the imported amount is possible in terms of market demand, however, its possibility was economically low. This could be explained that the wheat production cost within Thailand was somewhat higher than the imported price of wheat. While its imported price was only about 3.77 Baht per kg., the production cost for maximum yield of 313 kg. per rai in paddy and of 180 kg. per rai in upland went up to 7.15 and 7.50 Baht per kg., respectively.

Presently, the planted area of wheat in the country was extended up to only 2,265 rai where it could supply to Baa Sae factory with the price of 7.00 Baht per kg. only.

Comparing with the other competitive crops in the same season, it was found that the farms with maximum wheat yield gained lower net benefit than other crops, except soybean in paddy field. Moreover, return to labor of wheat production was less than the wage of off-farm activity in the same season.

The policy of wheat production extension aiming to produce 200 kg. per rai which was relevant to the existing situation would be neither economically possible nor adopted by farmers. Moreover, the domestic consumption of wheat policy was not relevant to the farmer's target which was for commercial.

Considering the problem of low production, it was due to lack of appropriate cultural practices, especially, land preparation and planting method. In case of the operation problem, farmers were not either familiar to or expertised in wheat production. 84 per cent of farmers did not adopt it after a season-test.

The possibility of wheat production extension programme to substitute the imported product was depended upon the improvement of wheat production techniques and the continuation of farm trial by farmers accompanying with the support of technology, inputs and price guarantee by the government.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved